

NO EM DEIXIS MAI

dijous, 02 novembre de 2006

NO EM DEIXIS MAI

Kazuo Ishiguro

Editorial: Editorial Empúries

Col·lecció: Anagrama/ Empúries, 47

És un llibre inquietant. Potser aquesta és la impressió més general de la lectura del llibre "No em deixis mai". És una novel·la de ciència ficció, narra un malson o apunta a una realitat cada cop més propera? La possibilitat de crear clons humans destinats a ser donants d'òrgans va encetar el debat. I necessàriament, hi sorgeix la qüestió ètica. És reprovable aquest fet? Quins són els límits de la enginyeria genètica?

En tot cas, pensam que l'autor es posiciona davant d' aquest tema. Les seves criatures semblen aparentment deshumanitzades, però cerquen establir lligams, viuen l'amistat i l'amor i són capaces d'expressar emocions i sentiments mitjançant la creació artística... Ishiguro intenta demostrar que estan dotades d'ànima.

Un altre tema de fons és la funció de l' educació. Aquesta apareix al llibre com l'acceptació acrítica del sistema i en aquest sentit dona bons resultats perquè els personatges protagonistes no es plantegen en cap moment transgredir-lo ni cercar què hi ha més enllà. Gairebé sense preguntes ni curiositat (sols comenten els rumors), accepten amb resignació la vida que els ha tocat viure, sense futur. Ningú no surt del carrerany ni se salta cap norma. L'individu no existeix com a tal. Sobta i costa entendre la submissió, la passivitat davant aquest destí assignat. Algunes persones van relacionar l'argument de "No em deixes mai" amb el de pel·lícules de ciència ficció o els va fer pensar en una granja on els animals són criats per anar a l'escorxador i viuen feliços. Altres van considerar que tots, d' una manera o altra, també vivim dirigits, condicionats i sotmesos, tot i que preferim creure que som lliures.

Quant al lloc on viuen els protagonistes, l'escola, se'n presenta com un espai idíl·lic, tancat i aïllat, on el món exterior està desdibuixat i una atmosfera especial envolta els personatges. Les paraules naixement i mort són tabús i es substitueixen per eufemismes com "arribar a terme". Tanmateix hi estan segurs i se'n senten orgullosos.

Com a marc de fons d'aquest espai idíl·lic on viuen els personatges s'intueix una societat britànica fragmentada que reproduceix una educació classista. Primer ajuda i es preocupa dels éssers que ha creat i després els dona l'esquena, lliurant-los al seu destí.

Es tracta d'una història brillant i plena d'emoció en els darrers capítols. També trista, incita a la compassió. En general costa agafar el fil argumental i, mentre que a algunes persones la història els captivà de bon principi, a altres fins a la meitat no els despertà prou l'interès. Mentre una persona comenta que no el tornaria a llegir en cap cas, una altra deia que, quan el va acabar, sentí la necessitat de tornar al principi. És una història cinematogràfica, en llegir-la sembla talment com si veiessis una pel·lícula.

Tot i la tristesa que traspua tampoc cal ser pessimistes, mai no hem de perdre l'esperança. El gènere humà és capaç de les majors crueltats i també de realitzar grans gestes.